

Frimodig kirke i en regnbuefarvet tid

Vejledning om medlemskab, lederskab og tjeneste i menigheden

Af Joshua Ryan Butler, Center for Faith, Sexuality & Gender

Frimodig kirke i en regnbuefarvet tid

Vejledning til overvejelser om medlemskab, lederskab og tjeneste

Af Joshua Ryan Butler, Center for Faith, Sexuality & Gender

Oversættelse: Helge Hoffmann

Til inspiration og overvejelse

Debatten om køn og seksualitet er de seneste år intensiveret drastisk. Men der er mere på spil end debat om holdninger og værdier. Det handler om mennesker. Derfor er køn og seksualitet også blevet en aktuell udfordring i menigheder, der ønsker at fastholde et bibelsk syn på køn og seksualitet. Det er derfor også påkrævet, at menigheder tager stilling til, hvordan man møder mennesker af uanset deres seksualitet.

ELN ønsker, at menigheder vil overveje udfordringerne og tale om, hvordan man kan være en frimodig kirke – sammen for sandhed og kærlighed.

Det følgende er en inspiration til at overveje praksis, når det gælder homoseksuelle i menigheden. Vejledningen er oversat fra amerikansk og bærer præg af den amerikanske kontekst. Det betyder, at alt ikke vil være relevant i alle menigheder, fordi vi i Danmark har en anden kirkestruktur med folkekirke, valg- og frimenigheder, og fordi vi i den kirkestruktur har forskellige tilgange til medlemskab, dåb, deltagelse i nadver, lederskab og frivilligt engagement.

Vi er dog overbeviste om, at vejledningen kan bidrage til, at den enkelte præst, menighedsråd/bestyrelser og ledere i menighederne overvejer, hvordan vi i praksis kan møde mennesker, som Jesus gjorde: Med radikal kærlighed og radikal lydighed.

ELN, april 2022

Indhold

Forfatterens forord s. 3

Introduktion s. 3

Hvad mener vi med LGBT+? s. 4

Hvad forstår vi ved at "være med"? s. 8

Praksis og overbevisning s. 19

Konklusion s. 23

Om forfatteren s. 24

Noter s. 25

Forfatterens forord

Jeg skriver dette som en præst, der bekender sig til det traditionelle, kristne syn på ægteskab og seksualliv, og henvender mig primært til kristne præster, som deler min overbevisning. Jeg er ikke blind for, at de fleste af de spørgsmål, vi her skal tage livtag med, er komplicerede, og at de givetvis vil blive håndteret forskelligt i forskellige kirker med forskellige strukturer, størrelser, etniciteter, bekendelser og teologiske grundlag. Ikke desto mindre håber jeg, at det, jeg her skriver, vil være relevant for alle. Mit mål er derfor ikke at tilbyde en standardløsning, men at hjælpe enhver med at gennemtænke de forskellige problemer og hensyn på området, så man i sin kirke kan formulere nogle klare, omsorgsfulde og ærligt mente svar.

Omend jeg flere steder bruger akronymet LGBT+ (lesbiske, bøsser, biseksuelle, transkønnede og andre [+] seksuelle og kønsmæssige minoriteter), vil jeg i det følgende fokusere på LGB-personer, altså mennesker, der føler sig seksuelt tiltrukket af deres eget køn¹. Samtalen om transkønnede (T) er på mangfoldige måder kompleks, og de spørgsmål, dette rejser, må behandles i et selvstændigt skrift – et skrift, som *The Center for Faith, Sexuality & Gender* planlægger at forfatte i den nærmeste fremtid.

Introduktion

Kan jeg høre til?

Dette er måske det helt grundlæggende spørgsmål i et menneskes hjerte: *Kan jeg høre til?* Vi er skabt til fællesskab med Gud og andre mennesker. Vi er udrustede til forhold, indrettede til at kende og blive kendte, designede til at slå følge med andre på livets vej – skabte til at høre til.

Dette spørgsmål står også helt centralt i det, LGBT+ mennesker ønsker og forventer af deres menigheder. Når de taler om medlemskab, dåb, lederskab, tjeneste og nadver-

fællesskab, handler det for dem ikke bare om det læremæssige, men nok så meget om det at blive inkluderede; at høre til. Spørgsmålenes betydning og vigtighed rører ved noget helt centralt i vores menneskelighed.

Jesu vej

For os må Jesus altid stå i centrum. Når vi nærmer os dette og et hvilket som helst andet spørgsmål, må han forblive vores højeste autoritet og prioritet. Trofasthed mod hans vejledning overtrumfer ethvert andet hensyn. Kærlig efterlevelse af hans befalinger må vække vores fryd og glæde. Personlig succes må komme i anden række i forhold til det at forblive tro mod ham.

Jesus legemliggør to egenskaber, der bør sætte fortegn for alt, hvad vi sætter os for i kirken. Der er tale om to dyder, som i verdens øjne måske nogle gange står i modsætning til hinanden, men som på herligste vis forenes i Kristi person.

1. Radikal kærlighed

Jesus legemliggør en radikal, inkluderende, opsøgende og selvopofrende kærlighed over for mennesker, der befinder sig i samfundets udkant. Det menneske, som de til enhver tid herskende religiøse, politiske og kulturelle autoriteter marginaliserer, byder Jesus indenfor hos Gud. Han siger ikke bare: "Du kan komme i min kirke," men træder ind i den udsattes eget hjem for at tænde grillen, holde fest og tale fortroligt til ud på de små timer.

2. Radikal lydighed

Jesus legemliggør en radikal lydighed mod Gud Fader og kalder alle, der vil følge ham, til en kors-bærende efterlevelse, der ikke slækker på kravene, men skærper dem. Jesu kalder os til at dø fra os selv, så vi kan leve for Gud; at miste vores liv for at frelse det; at ofre alt for Guds rige. Vi kan ikke udskille noget – sex, penge, magt eller noget andet – som 'private' områder, hvor Gud ikke hersker. Som vores konge gør han krav på autoritet over vores liv i dets helhed.

Denne radikale kærlighed og denne radikale lydighed må være med til at skabe en ramme for vores samtale om medlemskab, dåb, ledelse, tjeneste og nadverfællesskab. I vores bestræbelser på at følge Jesus må vi søge at udleve både hans radikale kærlighed og hans fuldstændige lydighed; hans grænseløse gæstfrihed og hans aldrig svigtende troskab, idet vi rækker armene ud mod vores næste og hæver dem i lovprisende kærlighed til vores Skaber.

Hvad mener vi med LGBT+?

"Jeg er homoseksuel. Kan jeg være med i jeres menighed?" Umiddelbart er det et ganske enkelt spørgsmål, men det bliver straks mere komplekst, når man skal definere meningen mere præcist: Hvad mener vi med *homoseksuel*, og hvad vil det sige at

være med? Vores definition af det at *være med* vil naturligvis få konsekvenser for vores tilgang til spørgsmålene om medlemskab, dåb, ledelse og nadverfællesskab, og vores definition af *homoseksuel* vil få indflydelse på, hvilke konsekvenser vores konklusioner vil få for de mennesker, vi taler om. Lad os derfor se nærmere på de to ting efter tur.

Når mennesker hører betegnelser som lesbisk, bøsse eller biseksuel (LGB-delen af LGBT+), vil de typisk få en eller flere af følgende associationer: tiltrækning, identitet, seksuel lyst eller seksuel adfærd. Lad os se på, hvordan hver enkelt af disse faktorer kan indvirke på en kirkes praksis vedrørende medlemskab.

1. Tiltrækning

Det, at et menneske føler sig seksuelt tiltrukket af sit eget køn, berettiger ikke, at man udelukker vedkommende fra medlemskab af en menighed eller deltagelse i sakramenterne. Det ville udgøre en hyklerisk dobbeltstandard, for vi ville vel aldrig sige om en heteroseksuel mand: "Du kan ikke blive medlem hos os," fordi han har følt sig seksuelt tiltrukket af en kvinde, som ikke er hans hustru (hvis vi gjorde, ville medlemstallet hurtigt falde drastisk).

Jakob gør det klart, at der må skelnes mellem at fristes af begær og at tilfredsstille dette begær ved en syndig handling (Jak 1,12-15). Det er sandt for alle, både heteroseksuelle og homoseksuelle. Desuden er tiltrækning eller orientering et sammensat fænomen, der har med andet og mere end seksuelt begær at gøre².

I den kirke, hvor jeg gør tjeneste som præst, er der nogle medlemmer, der definerer sig selv som homoseksuelle ud fra tiltrækning, men som samtidig fastholder en traditionel seksualetik ved at leve i cølibat. Deres troskab bør mødes med påskønnelse og ikke med begrænsninger.

2. Identitet

Nogle mennesker vil givetvis stejle over, at mennesker, der følger Jesus, kan finde på at bruge ord som *bøsse* eller *lesbisk* til at angive deres identitet, for er det ikke farligt at lade noget andet end Kristus blive centralt for vores identitet?

Men sandheden er jo, at vi alle bruger forskellige betegnelser for at angive vores identitet. Jeg har aldrig mødt en kristen, som kunne se noget problem i, at andre kristne omtaler sig selv som brasilianere (nationalitet), forældre (familierelation), læger (beskæftigelse), presbyterianere (kirkesamfund) eller motionister (fritidsinteresser).

Nogle af disse betegnelser (så som nationalitet eller familierelation) spiller naturligvis større rolle for vores selvforståelse og identitet, mens andre er mere sekundære (så som beskæftigelse og fritidsinteresser). Noget af det er vi født med, andet har vi selv valgt. Intet af det står per definition i modsætning til vores identitet i Kristus. Det meste hjælper os blot med at sætte ord på vores erfaringer og vores plads i den verden,

som på så mange måder er med til at forme os. For alle kristne gælder det naturligvis, at vores identitet først og fremmest er i Kristus, men andre aspekter af vores identitet har også betydning. Nogle medlemmer af vores kirke bruger ord som bøsse og lesbisk til at beskrive en personlig orientering, og som vi allerede har konstateret, er en orientering ikke syndig i sig selv.

Vi står naturligvis alle i fare for at gøre noget andet ved os selv mere centralt for vores identitet end Kristus. Det er også sandt, at nogle mennesker måske har svært ved ikke at lade deres seksuelle orientering for stor en rolle i deres identitet (dog ikke på anden måde end andre kan give deres nationalitet eller beskæftigelse eller andet for stor betydning for deres identitet).

I mine øjne er "identitet" helt generelt et område, mennesker må arbejde med, og hvor menighedens hyrder må bestræbe sig på vedvarende at vejlede deres menigheder. Vi har alle brug for til stadighed at blive opmuntret til at finde vores primære identitet i Kristus. Så længe mennesker nærer et ærligt ønske om at leve med Kristus som Herre og sætte ham over alt andet i deres liv, tror jeg, vi skal overveje, om ikke samtaler om identitet bør henvises til den personlige hyrde-omsorgs sfære og ikke skal gøres til genstand for kirke-politiske overvejelser vedrørende medlemskab og sakramenter. Vi skal også altid huske, at når nogen vælger at betegne sig selv som homoseksuelle, betyder det ikke nødvendigvis, at de tillægger deres seksuelle orientering for stor betydning.

3. Seksuelt begær

Mens tiltrækning og identitet ikke nødvendigvis har noget med synd at gøre, kan man ikke sige det samme om seksuelt begær. Jesus lærer, at vores problem med seksuel umoral ikke kun har med seksuel adfærd at gøre, men stikker dybere: begæret har rødder i det menneskelige hjertes uretmæssige længsler og følelser (Matt 5,27-30). Derfor gælder det for os alle (både heteroseksuelle og homoseksuelle), at vores begær kan være ondt i sig selv – afhængigt af hvad vi retter det imod.

Samtidig består der dog en fare i at gøre fravær af begær til et kriterium for medlemskab og deltagelse i sakramenterne. For hvordan kan vi vide os fri for begær? Begæret skjuler sig godt. I min kirke kommer mennesker sjældent hen til mig og siger: "Jeg har begæret," med mindre det sker i et decideret skriftemål. Og selv om vi havde et særligt røntgensyn og kunne se ind bag menneskers facade, hvor meget begær skulle der så til, før vi måtte udelukke et menneske fra medlemskab eller fra et sakramente? Et langt blik efter en kvinde, der går forbi? Dvælen ved minder om romantiske eventyr? En betaling på 10.000 dollars for adgang til online porno? Der er store gradforskelle.

Du er jo ikke Gud. Hvis du forsøger at spille 'tankepoliti' på dette område og bruge medlemskab og sakramenter som straffemidler, er der stor fare for, at du vil skabe en legalistisk, moralistisk atmosfære, som står i modsætning til evangeliets nåde.

Vi skal naturligvis holde fast ved en høj seksualetik, hvor vi fastholder begærets karakter af syndighed, men det vil være klogere et stadfæste denne etik gennem forkyndelse, undervisning og hyrde-omsorg i menighedens daglige liv end at gøre det gennem begrænsninger, hvad medlemskab og deltagelse i sakramenterne angår.

4. Seksuel adfærd

Til sidst har vi så den seksuelle adfærd. Som kirke bør vi her håndhæve en absolut standard: enhver seksuel aktivitet uden for ægteskabet er at betragte som synd. Men når vi skal tænke medlemskab og deltagelse i sakramenterne ind i det, må vi nøje overveje flere forhold. Udviser den pågældende anger og søger at forny sin troskab, eller nægter han at bekende sin synd og lytte til Kristi kald? Var det et engangstildæle, som vedkommende begræder, eller er der tale om et gentaget mønster?

Austin,³ en af mine venner i vores kirke, er bøsse. Han nærer en dyb kærlighed til Jesus og forsøger at leve i cølibat. En gang eller to om året bukker han i sin ensomhed under for fristelsen til at dyrke sex med en anden mand. Han er mere åbenhjertig og angerfuld over for mig end mange heteroseksuelle i menigheden, som ofte forsøger at skjule en lille affære eller forsvare deres førægteskabelige sex. Også her må vi sige, at det ville være hyklerisk at sætte en anden standard for Austin end for en heteroseksuel college-studerende, der 'dummer sig' til en fest.

Her er der brug for, at vi som hyrder skelner med visdom. Vores praksis vedrørende medlemskab bør afspejle en høj etisk standard, men bør også give plads for konkrete skøn baseret på, hvorvidt mennesker bekender og angre. Hvis vi ikke giver plads for konkrete skøn, kommer vi nemt ud i lovtrældom og risikerer at fremme en hyklerisk kultur.

Forslag

Når du skal fastlægge din menigheds praksis omkring medlemskab og deltagelse i sakramenterne – det, skal vi tale mere konkret om i det følgende – skal du sikre dig, at du i din tale om tingene skelner klart mellem *tiltrækning*, *identitet* og *handlinger*. Det vil være uendeligt trist, hvis nogen føler sig udelukket uden grund, for eksempel fordi de tror, at du afviser deres *tiltrækning* af eget køn eller det enkle faktum, at de *identificerer* sig som homoseksuelle, når du i virkeligheden kun vil påtale *seksuel adfærd* uden for ægteskabet.

Overvej at formulere kirkens praksis ud fra, hvad I vil *anbefale*, frem for hvad I må fraråde eller forbyde, og sørg altid for også at applicere det til menighedens heteroseksuelle flertal og ikke kun det homoseksuelle mindretal. Du kan for eksempel formulere dig således:

Vi giver vores legemer til Gud, idet vi stræber efter seksuel troskab som en del af vores liv i Jesus. Vi lærer og tror, at det er Guds mening, at sex skal finde sted i ægteskabets ramme, hvor ægteskabet defineres som det, at en mand og en kvinde bliver ét i en livslang pagt for Guds ansigt. Det er vores overbevisning, at en hvilken

som helst seksuel aktivitet uden for ægteskabets pagt (utroskab, skilsmisse, førægteskabelig sex, sex med én af samme køn osv.) er i modstrid med, hvad Jesus kalder sine disciple til.

I denne udtalelse fokuserer man på, hvad man kan gå ind for, frem for hvad man må afvise, og man fremhæver, at det er seksuel adfærd og ikke tiltrækning eller identitet, det kommer an på. Man undgår dobbeltstandarder ved at inkludere heteroseksuel umoral og giver plads til at skelne med visdom, mens man fastholder Kristus som centrum for den troendes liv.

Bemærk formuleringen *Vi tror*. Denne formulering lægger op til et andet skel, som vi ikke må glemme (og som vi skal se nærmere på i det følgende): skellet mellem mennesker, der *ikke lever efter* kirkens etiske lære, og mennesker, der *ikke tror* på denne etiske lære. For eksempel kan en heteroseksuel mene, at et ægteskab mellem to mennesker af samme køn (og dermed også homoseksuel praksis) er helt i orden, selv om denne person ikke selv handler i modstrid med den etiske lære; han tror blot noget andet. Som vi skal se, er det nyttigt at holde sig dette skel for øje, når vi gennemtænker vores etiske forventninger.

Hvordan skal vi så relatere det, vi foreløbig har diskuteret, til kirkens praksis vedrørende medlemskab, dåb, ledelse og nadverdeltagelse? Det vil vi nu se nærmere på.

Hvad forstår vi ved at være med?

”Jeg er homoseksuel. Kan jeg være med i jeres kirke?” Vi har været inde på, hvilke definitoriske problemer den første del af dette spørgsmål kan give anledning til (Hvad mener vi med homoseksuel?). Hvad nu med den anden halvdel? Hvad forstår vi ved at være med?

Forskellige kirkesamfund forvalter sakramenterne forskelligt, har forskellige kriterier for medlemskab og stiller forskellige krav til en menigheds ledere. Når en LGB-person spørger: ”Kan jeg være med i jeres kirke?” får sakramenternes forvaltning og kriterierne for medlemskab væsentlig betydning.

I denne redegørelse vil jeg skelne mellem kategorierne ”høj tærskel” og ”lav tærskel”, som skal beskrive hver sit yderpunkt på en kirkelig skala for krav til medlemskab og praksis i menigheden mht. dåb, nadver mv. Jeg vil ikke fremstille den ene holdning som bedre end den anden eller argumentere for den ene eller den anden holdning. Jeg ønsker kun at sætte ord på de særlige udfordringer og fordele, som hver af disse holdninger giver i forbindelse med at inkludere LGB-personer i menigheden.

Fællesskaber med ”høj tærskel” er sværere at få adgang til, men når først nogen bliver lukket ind, får de typisk del i en stærkere samhørighedsfølelse; et stærkere sammenhold. Tænk for eksempel på militæret. Her kræver det en høj grad af vilje og engagement at komme ind, og der forventes en stor offervilje og parathed til om nød-

vendigt at ofre livet for sine kammerater. Det kræver således en hel del at træde ind over tærsklen og blive en del af fællesskabet, men soldater er samtidig berømte for de ubrydelige, livslange bånd, de knytter til hinanden i deres regiment eller deling.

Fællesskaber med "lav tærskel" er nemmere at få adgang til, men er måske til gengæld ikke præget af så stærke følelser af samhørighed. Tænk for eksempel på en natklub. Her kræver det ikke noget særligt (ud over måske en minimumsalder) at komme ind, og derfor appellerer natklubben til en bredere og mere forskelligartet kreds af mennesker. I sammenhænge med lav tærskel føler mange forskellig slags mennesker sig umiddelbart mere velkomne, og når man er kommet ind, er det muligt at forme stærkere bånd til nogle af de andre og vokse, men fællesskabet vil ofte føles mindre bestandigt og mindre sammentømret.

"Tærsklen" refererer altså til, hvor svært (høj tærskel) eller nemt (lav tærskel) det er at tilslutte sig fællesskabet. Lad os overveje, hvordan det kan appliceres til forskellige kirkers forskellige tilgang til medlemskab og adgang til sakramenterne, og hvilke konsekvenser dette får for LGB personer, som søger optagelse.

Vi vil begynde med en mere udførlig diskussion af konsekvenserne for medlemskab fulgt af en kortere redegørelse for, hvad 'tærsklen' kan betyde for sakramenternes forvaltning og adgangen til at lede.

Medlemskab

Høj tærskel: Nogle kirker har en formel optagelsesproces, hvor der indgår belæring og katekismeundervisning, og hvor der fra starten meldes klart ud mht., hvilke krav og forventninger (hvad lære og livsførelse angår) man må leve op til for at blive medlem af menigheden.

Lav tærskel: I andre kirker, vel især i de større kirker i større byer, hvor der er stor udskiftning i menigheden, stilles der måske ikke så store krav til nye medlemmer, og indmeldelsen kan simpelthen bestå i at finde en indmeldelsesformular på kirkens hjemmeside, udfylde den og indsende den.

Implikationer

I en kirke med høj tærskel er der mulighed for at udforme mere præcise retningslinjer for kirkens etik, inklusive (men ikke begrænset til) seksualetik, hvor man formulerer konkrete svar på bestemte spørgsmål. LGB-personer kan så, ligesom alle andre, få et klart billede af, hvilke krav og forventninger man i denne kirke har til medlemmernes livsførelse. Hvis man ikke efterkommer retningslinjerne og ikke angrer det, kan det resultere i kirketugt, eller (i værste tilfælde) at man får sit medlemskab ophævet og bliver udstødt af menigheden.

I en menighed med lav tærskel, hvor optagelsen mere gøres afhængig af tilslutning til menighedens grundlæggende lære, kan man naturligvis også inkludere menighedens etiske retningslinjer, praksis og politik i forbindelse med en 'pagt' om medlem-

skab, selv om der blot er tale om et stykke papir, der skal underskrives. Det vil dog ikke være nogen god ide bare at klistre nogle formuleringer om "seksuel etik" på noget, som ellers har med kirkens grundlæggende lære at gøre. Hold tingene adskilt. Meld klart ud om, hvilken livsførelse menigheden forventer af sine medlemmer, hvad angår ting som penge (gavmildhed) eller magt (tjeneste i menigheden). Grib lejligheden til at skabe en god ramme omkring menighedens visioner for fællesskabets liv under Kristi autoritet. At blive medlem af en kirke har både med *ortodoksi* – sand lære – og *ortopraksi* – rigtig livsførelse – at gøre.

Her bør man også betænke, hvilken stor betydning det kan have for den enkelte at få lov at 'være med' og høre til. Det gælder især for homo- eller biseksuelle personer, som kan have oplevet mange barske afvisninger i kristne sammenhænge. Her bør vi være særligt opmærksomme på at byde mennesker velkommen og favne dem og fjerne unødvendige anstødssten, så de kan koncentrere sig om at søge Jesus og involvere sig i vores fællesskab.

Familie eller klub

Mange oplever det sprog, der knytter sig til medlemskab, som køligt; det kan give indtryk af, at der er tale om at tilslutte sig en 'klub' – som en golfklub for de højere kredse, hvor almindelige plebejere ikke har adgang. Det er årsagen til, at vi i vores kirke er begyndt at skelne mellem "familie" og "gæster" i stedet for at tale om "medlemmer" og "ikke-medlemmer". Dermed vil vi understrege, at der ikke er tale om at tilslutte sig en eksklusiv klub, men om at blive optaget i en familie, "Guds husstand" (Ef 2,19).

Hvorfor er det vigtigt? Fordi familier ikke baserer sig på den enkeltes kvalifikationer, men på et naturligt tilhørsforhold. Du hænger på den onkel, der siger alt det forkerte til julemiddagen, og den søster, som stadig ikke har betalt de penge tilbage, hun lånte af dig, på grund af blodets bånd. Menigheden er også en familie, som bindes sammen af blod – Kristi blod – som giver os adgang til Faderens rige i Helligåndens enhed.

Paulus sammenligner os med lemmer på et "legeme" (1 Kor 12). Vi deler ikke bare Netflix-konto eller spiller bingo sammen hver søndag. I menigheden skulle vi gerne opleve en fortrolighed og en gensidig afhængighed, som ikke udspringer af, hvad vi hver især kan få adgang til med vores 'medlemskort', men som udspringer af, hvad vi hver især bidrager med som lemmer på Kristi legeme.

Og i en god familie er gæster ikke udenforstående, som man skal holde sig fra livet, men venner, som man viser gæstfrihed. I vores kirke indbyder vi gæster til at slutte sig til menighedens familie, men hvis de endnu ikke er parate til det, byder vi dem velkommen i vores "dagligstue", giver dem de "bedste stole" at sidde i og ødsler "det bedste, huset formår", på dem for at få dem til at føle sig hjemme.

Du skal sørge for, at den, der kommer til din kirke, ikke som det første får at vide, at

”Du kan ikke blive medlem her på grund af x, y eller z.” I stedet skal en gæst ’høre’ jer sige: ”Vi vil gerne byde dig velkommen og vise dig omsorg og give dig det bedste, vi har at give. Kom ind og lad, som om du er hjemme, og lad os vise dig gæstfrihed.” Tænk nøje over, hvordan jeres menighed på kreative måder kan give mennesker dette første indtryk.

Naturligvis er der også forventninger i en familie: *sådan lever vi sammen her hos os*. Folk laver sjov med forældre, der siger: ”Så længe, du bor under mit tag...” men en familie har brug for en sammenhængende vision for det fælles liv. Optagelse i familien skal kombineres med en redegørelse for, hvad vi tror, Gud Faders vilje er for os, når vi bliver hans elskede børn under hans autoritet, som Jesu brødre og søstre i Åndens kraft.

Vi kan både byde gæster velkommen og hver især bidrage til vækst og trivsel i familien.

Ny Testamente og i dag

Vi bør også være opmærksomme på forskellene mellem menighederne i Ny Testamente og vores moderne model for medlemskab af en menighed. I den første kirke opererede man ikke med noget formelt medlemskab, fordi man ganske enkelt i kraft af troen blev regnet for et ”lem” på Kristi legeme: kirken (1 Kor 12).

I dag opererer vi med et formelt medlemskab, fordi det hjælper os med at håndtere nogle særlige udfordringer, som man ikke oplevede i den tidligste kirke. Her i det enogtyvende århundrede lever nogle kristne i en kristen kultur, hvor det ikke indebærer nogen risiko at gå i kirke. Andre lever i en post-kristen kultur, hvor alle *tror*, de ved, hvad kristendommen går ud på, men hvor man i realiteten har udelukket (eller tilsluttet sig) bestemte versioner af kristendommen fra et stort tag-selv-bord. I dag må vi også tage i betragtning, at mange kirker er store (det er ikke mange steder, man i dag samles 25 mennesker i en privat bolig, som i menigheden i Korinth), og at folk nemt kan sidde på de bagerste rækker gennem flere år og bare lytte til en prædiken og synge nogle sange for derefter at gå hjem igen uden at føle nogen fornyet forpligtelse til lydigt at vandre den vej, Jesus viser os.

Dermed være ikke sagt, at denne måde at holde gudstjeneste på er ”forkert” (Jeg er selv præst i en stor kirke i en ’efterkristen’ by og dog fuldt opmærksom på, hvad Gud kalder os til). Jeg opfordrer blot til, at vi er opmærksomme på, hvordan vores mere formelle model for medlemskab kan hjælpe os med at takle de særlige udfordringer i vores tid.

At tro og at høre til

Hvilke styrker og hvilke svagheder er der så ved henholdsvis den ene og den anden tærskel?

I menigheder med en høj tærskel er man tilbøjelig til at lade troen komme før tilhørs-

forholdet: Først tror jeg på Kristus og giver mit liv til ham, derefter kan jeg vælge at tilslutte mig Kristi legeme i mit nærområde. For at blive medlem her må man erhverve sig et kendskab til denne kirkes lære og etiske standpunkter: hvad vil det indebære at tilslutte sig netop denne menighed; hvilke udslag forventer man her, at lydighed mod Jesus vil give i den enkeltes liv?

Det er umiddelbart sværere for nye at tilslutte sig en menighed med høj tærskel, fordi der stilles en række klare krav allerede i døråbningen. Til gengæld bliver det måske på længere sigt nemmere at 'være med', fordi man får lagt et solidt grundlag fra starten.

I menigheder med lav tærskel er man tilbøjelig til at lade tilhørsforholdet komme før troen: Jeg tilslutter mig et fællesskab og prøver det af 'indefra', før jeg vælger, om jeg vil 'købe hele pakken'. Her anerkender man, at mennesker ofte har brug for at høre til, før de kan opleve en omvendelse. At blive medlem (eller at *fungere* som et medlem, når der ikke findes nogen stærk medlemskabskultur) kræver umiddelbart ikke så meget. Der forventes ikke andet, end at man på en mere generel måde slutter sig til denne gruppe af troende i dens søgen efter Jesus.

Det er naturligvis umiddelbart lettere at tilslutte sig en menighed med denne lave tærskel, men det kan give problemer senere hen, hvis nogen for eksempel føler sig bondefanget; hvis de efter at have ofret flere år på fællesskabet opdager, at der hele tiden har været skjulte forventninger til dem.

Det bør bemærkes, at hvis du godt kan lide familie/gæst-modellen, vil dette sandsynligvis indebære en tilgang med høj tærskel, hvor man også gør plads for den gæstfrihed og varme velkomst, som man typisk søger at opnå ved at sætte en lav tærskel.

Eksempel

Karin var ny i troen. En dag betroede hun sin præst, at hun var lesbisk, og spurgte, om hun så stadig var velkommen i menigheden. "Selvfølgelig!" skyndte præsten sig at svare. Han ville ikke bore i det for ikke at komme ind på noget, der kunne bringe hendes nye tro i fare.

Nogle år senere var Karin imidlertid sønderknust. Hun var vokset i livet med Kristus og havde udviklet mange nære, solide venskaber med andre i menigheden. Hun havde for flere år siden tilsluttet sig kirkens lære ved at underskrive den erklæring, menigheden brugte til for-målet. Nu ville hun gerne lede en menighedsgruppe, men fik så at vide, at det kunne hun ikke på grund af det homoseksuelle forhold, hun levede i.

Hun gik til præsten og sagde: "Hvorfor sagde du dengang, at jeg var velkommen i menigheden?" Hun havde nu opdaget, at præsten kun havde ment, at hun var velkommen til at deltage i menighedens liv og aktiviteter, men ikke nødvendigvis som medlem og slet ikke som leder. Hun følte sig bondefanget; følte, at han som en kryster var veget uden om en svær samtale, og at hun derfor nu stod i et svært valg: skulle hun

blive i den menighed, hun havde investeret flere år af sit liv i, når hun nu vidste, at hun aldrig ville få lov at 'være med' på den måde, som hun oprindeligt havde haft til hensigt? Hun endte med at forlade den menighed og kom så til vores menighed, hvor hun insisterede på med det samme at få at vide, hvad vores holdning var, så hun ikke risikerede en ny skuffelse.

Karins historie viser os, hvor vigtigt det er, at vi er klare i mælet. Vi kan måske nogle gange tænke, at det er mere kærligt at undgå en svær samtale, så vi ikke risikerer at skræmme et menneske væk, men dette menneske kan med rette føle sig bedraget, når vi tilbageholder vigtig information og lukker dem ind i menigheden under falske forudsætninger. Så er det bedre at sige tingene ligeud med det samme.

Dåb

Høj tærskel: I nogle menigheder kræves der katekismeopplæring, før man kan blive døbt – ugers eller måneders undervisning, hvor eleven bibringes en klar forståelse for, hvad dåb og medlemskab indebærer. Det hæver selvfølgelig tærsklen, når man på den måde beder mennesker om at forstå, hvad det vil koste dem at følge Kristus, før de lader sig neddykke.

Lav tærskel: I andre menigheder kan det ske, at man en søndag som for eksempel påskesøn-dag simpelthen spørger til gudstjenesten: *Er der nogen, der gerne vil døbes, her og nu?* Her kan alle blive dyppet med det samme, hvis blot de mundtligt bekender deres tro på Jesus og udtrykker et ønske om at følge ham. Her kræves der meget lidt for at blive døbt: tærsklen er lav.

I Ny Testamente er dåben kun afhængig af, at man bekender sin tro. I den tidlige kirke, efterhånden som troen bredte sig til andre end jøder og proselytter og andre, som stod jødedommen nær (og dermed kendte til Israels hellige skrifter), og i takt med at der opstod forskellige kætterier, som skabte forvirring omkring den kristne tro og den kristne etik, opstod katekismeundervisningen, som skulle give 'kateketen' en præcis forståelse for, hvad han/hun gik ind til.

Man kan altså argumentere med, at der i Ny testamente kun kræves en bekendelse af troen, for at man kan døbe et menneske (lav tærskel). Men man kan også argumentere for, at de mennesker, vi hører om i Ny Testamente, på forhånd havde meget større forståelse for, hvad de bekendte, og hvad dåben indebar, end man har i dag. I dag, hvor kristendommen måske er forplumret af misforståelser og andre kulturelle værdier, kan man mene, at der er behov – i vores kulturelle sammenhæng – for mere undervisning, der kan skabe større klarhed om den kristne tro, og hvad man egentlig bekender sig til, når man bliver døbt (høj tærskel).

Implikationer

Hvis din menighed har en høj tærskel, giver det mulighed for i et oplæringsforløb at udtrykke en klar og veludviklet seksualetik. En homoseksuel kan derved få en klar

forståelse for menighedens holdning og praksis, før han vælger, om han vil lade sig døbe og blive medlem.

Der er naturligvis ingen, der fuldt ud kan leve op til vores etiske standarder – vi har alle brug for fortsat helliggørelse og nåde. Vores etik udtrykker et ideal; et 'mål', som vi alle vil stræbe efter at nå. Etikken er en rettesnor for menighedens liv i efterfølgelse og lydighed mod Kristus.

I denne sammenhæng må enhver (homoseksuel eller heteroseksuel), der ønsker at blive døbt for at tilkendegive sin tro på Kristus og vilje til at følge ham, tilslutte sig kirkens etiske vejledning til, hvad efterfølgelsen af Kristus må indebære på alle livets områder, inklusive seksualiteten. Der, hvor man praktiserer barnedåb, må forventningen være, at de troende forældre vil vejlede deres barn ud fra denne holistiske vision af livet i Kristus.

Hvis din menighed har en lav tærskel, vil de fleste af (hvis ikke alle) dem, der bliver døbt, sandsynligvis have områder af deres liv, hvor de har brug for at nå til en bedre forståelse af, hvad lydighed mod Kristus vil indebære i deres videre liv. Hvis I ikke før dåben spørger heteroseksuelle, om de kan skrive under på kirkens seksualetik, skal I ikke diskriminere eller mistænkeliggøre homoseksuelle ved at spørge dem.

Spørgsmålet om seksuel troskab må for alles vedkommende 'håndteres' gennem kirkens forkyndelse og undervisning og gennem praktisk discipelskab i menighedens almindelige liv.

Eksempel

Jeg er præst i en kirke med lav tærskel. En påske trådte min ven Marco frem for at blive døbt. Da han blev spurgt, om han bekendte troen på Kristus, svarede han: "Ja, jeg føler mig inspireret af Jesu opofrende kærlighed, der fik ham til at gå i døden for mig, men jeg må indrømme, at jeg ikke tror på opstandelsen. Jeg kan simpelthen ikke forestille mig en 'zombie-Jesus', der rejser sig og går omkring efter døden."

Vi måtte forklare ham, at så kunne vi ikke døbe ham endnu. Vi lavede sjov med det og sagde: "Hvis du ikke tror på opstandelsen, kan vi godt dykke dig ned *under* vandet (identifikation med Kristus i hans død), men vi kan desværre ikke trække dig *op* igen!"

Jeg bruger dette eksempel for at illustrere, at der er plads til og brug for en hyrdes konkrete vurdering med hensyn til, hvem der kan døbes, også i en kirke med lav tærskel. I dette tilfælde havde overvejelserne at gøre med dåbens betydning og en mere snæver forståelse af, hvad "tro på Kristus" består i. Det var de 'kriterier', vi gik ud fra, da vi den dag spurgte, om nogen ønskede at lade sig døbe. Hvis vi har andre vigtige kriterier i tanke, og vi ikke lægger dem åbent og ærligt frem, når vi indbyder til dåb, risikerer vi at berede mennesker forvirring og skuffelse, når vi må afvise dem ved døbefonten.

Nadver

Høj tærskel: I nogle kirker holder man "lukket" nadver, hvor brød og vin kun gives til

medlemmer af menigheden eller medlemmer af det kirkesamfund, menigheden tilhører. Her lægger man vægt på, at man i nadveren ikke bare fejrer fællesskab med Kristus, men også fejrer fællesskabet i det helt konkrete Kristi legeme, som menigheden udgør, og som menighedens ledelse har hyrde-ansvar for.

Lav tærskel: I andre kirker holder man "åben" nadver, hvor enten 1) enhver, som følger Jesus, er indbudt til at deltage, uanset deres kirkelige baggrund og tilhørsforhold, eller 2) enhver – også en ikketroende – er velkommen ved nadverbordet. Her lader man det være mere op til den enkeltes samvittighed, om han/hun bør deltage i nadveren

Implikationer

I en kirke med høj tærskel kan man udøve kirketugt og udelukke enhver, der ikke efterlever kirkens seksuelle etik og retningslinjer, fra at deltage i nadveren, indtil problemet har fundet en løsning. Denne praksis retter sig ikke specifikt mod LGB-personer, men bruges over for enhver homo- eller heteroseksuel, som dyrker sex uden for ægteskabets pagt, hvor én mand og én kvinde er "et kød".

I en kirke med lav tærskel vil det næppe være klogt at agere 'politi' ved nadverbordet. Eftersom åben nadver bygger på den enkeltes samvittighed over for Kristus, må menighedens ældste typisk håndtere et problem med manglende efterlevelse af kirkens seksualetik på anden vis. Det gøres bedst gennem personlige samtaler med de involverede – samtaler, hvor man så godt kan råde folk til at afholde sig fra at gå til nadver, indtil problemet er løst.

Eksempel

I vores menighed praktiserer vi åben nadver (alle, som følger Jesus, er indbudt). Da Sean svigtede sin kone og sine børn til fordel for en anden kvinde og nægtede at lade sig retlede, måtte jeg konfrontere ham og forklare, at han i vores øjne ikke kun havde forladt sin familie, men at han også var ved at forlade Kristi legeme (som hans familie var en del af) og forlade Jesus (som har omsorg for hans familie i dens ulykke og for det større trosfællesskab, som familien er en del af).

Jeg tilføjede, at han fra nu af ikke var velkommen ved nadveren i kirken, før han vendte om fra sine gale veje og under vores vejledning søgte heling og genoprettelse. Jeg understregede, at Guds overstrømmende nåde stadig gjaldt også for ham, men at han kun kunne få del i den ved at angre og vende tilbage til Kristus, til sin familie og til troens fællesskab.

Eksemplet skal illustrere, at det kan være nødvendigt og på sin plads, at hyrden griber ind med formaning og kirketugt, også i en menighed med åben nadver, når den enkelte fremturer i åbenlys synd. I en kirke med høj tærskel kan der blive tale om simpelthen at nægte den, der har forset sig, adgang til sakramentet, mens man i en kirke med lav tærskel blot meddeler vedkommende, at han/hun bør afholde sig fra nadver, indtil synden ophører.

Ledelse og tjeneste

Lad os til sidst se på ledelse og tjeneste. Jeg vil behandle de to ting sammen, fordi det kan være svært at skelne klart mellem det ene og det andet. Ved "tjeneste" forstår jeg et hvilket som helst bidrag til menighedens liv ud over passiv deltagelse i gudstjenesterne. Der er en række tjenester, som ikke indebærer nogen position i menighedens overordnede ledelse: servere kaffe, synge i lovsangskor, tage sig af hjemløse, lede en cellegruppe, tage imod til gudstjenester mm. Ved "ledelse" forstår jeg lønne- eller ulønnede positioner i menigheden, som involverer undervisning eller medindflydelse på vigtige beslutninger: præster, ældste, overordnet ansvarlige eller ledere af Bibelstudier ved kirken. Som vi skal se, er skellet mellem tjeneste og ledelse imidlertid nogle gange uklart – som for eksempel når nogen leder et ugentligt bedemøde i kirken eller har det overordnede ansvar for hjemløse-tjenesten.

En ledelsesopgave er altid en tjeneste, men en tjeneste er ikke altid en ledelsesopgave. Derfor findes der en gråzone, hvor man kan diskutere, om en tjeneste skal karakteriseres som ledelse.

Vi kan måske sprede lidt mere lys i denne gråzone, hvis vi også tænker i kategorierne: undervisning og indflydelse.

De fleste opgaver, som involverer undervisning (som forkyndelse eller det at lede en time i søndagsskolen eller et bibelstudium), regnes for ledelse, og det med god grund. Her leder man mennesker ved at kommunikere lære og teologi, og det må naturligtvis ske i overensstemmelse med kirkens etiske retningslinjer. Der findes imidlertid også opgaver, som ikke officielt betegnes som ledelsesopgaver, og som måske ikke indebærer undervisning, men som alligevel giver den, der varetager opgaven, en vis indflydelse på andres hjerter og sind.

For eksempel kan den, der leder et arbejde med at nå de hjemløse, måske ikke formelt regnes for en "leder", og derfor holdes vedkommende heller ikke ansvarlig på samme måde som andre ledere, selv om han/hun øver stor indflydelse på andre. Ofte vil andre i arbejdet forvente vejledning, indsigt, gode råd og *ledelse* af den ansvarlige. Andre, der øver indflydelse, kunne være ledere af lovsangen, frivillige i ungdomsarbejdet (som vejleder børn) og ægtefæller til personer, der officielt regnes for ledere. Alle disse mennesker omtales ikke som ledere, og måske vil de aldrig træde frem for at undervise, men de har alligevel væsentlig indflydelse, hvad enten de selv erkender det eller ej.

Jeg har ikke nogen magisk formel eller noget skudsikkert kriterie, man kan bruge til at vurdere alle disse tilfælde. Jeg må bare råde til, at menighedens ledere forsøger at skabe klarhed over, hvilke tjenester de regner for ledelse, fordi de involverer undervisning og/eller indflydelse, og hvilke tjenester som har mere med funktion og mindre med ledelse at gøre. Hvis man regner det traditionelle kristne syn på ægteskab og seksualitet for et vigtigt lærepunkt og ikke blot et oplæg til samtale, vil man nok gøre klogt i at sikre sig, at alle tjenester, der involverer en vis grad af ledelse (undervisning

og indflydelse), besættes af mennesker, der er af samme sind, hvad ægteskab og seksualitet angår, mens man kan slække mere på adgangskravene til de tjenester, som kun har med funktion at gøre.

Her følger et forslag til, hvordan en menighed kan blive bedre til at skelne mellem ledelse og tjeneste. Der er ikke tale om en udtømmende liste – man kunne inddrage langt flere opgaver – men det kan tjene som en oversigt over, hvordan forskellige former for opgaver skal rubriceres, jævnfør vores diskussion ovenfor.

Tjenester, der indebærer ledelse (undervisning og indflydelse)

- Præst
- Ældste
- Ansvarlig for en gruppe i menigheden (bibelkreds, cellegruppe mm.)
- Ansvarlig for en tjeneste som repræsentant for menigheden (missionsarbejde, kvindegrupper, mandegrupper, børnearbejde, ungdomsgrupper mm.)
- Ansvarlig leder for en hvilken som helst form for oplæring (ungdomsgrupper mm.)
- Tjenester, der ikke indebærer ledelse
- Tage imod til gudstjenesten
- Spille eller synge i lovsangsgruppen Deltage i udadrettet arbejde
- Teknisk assistance af enhver art (lyd, lys, IT mm.)
- Varetagelse af praktiske tjenester

Det lyder måske, som om jeg her vil skelne mellem vigtige og mindre vigtige tjenester, men det er på ingen måde tilfældet! Jeg tror overhovedet ikke, at tjenester, der måske virker mindre betydningsfulde i menneskers øjne, er mindre betydningsfulde i Guds øjne. Den 80 år gamle bedstemor, som sidder og beder en time hver morgen, er lige så afgørende vigtig – hvis ikke mere vigtig! – for Guds rige som en feteret præst, der forkynder for en tusindtallig skare. Jeg deler ikke tjenesterne op efter vigtighed, men efter i hvor høj grad en tjeneste indebærer indflydelse og undervisning og dermed en form for ledelse.

Nogle af de tjenester, der nævnes ovenfor, lader sig ikke kategorisere så entydigt. Den, der tager imod til gudstjeneste, for eksempel, kan signalere så stor 'rettroenhed', at det får en homoseksuel til at gå hjem igen. Ethvert menneske, der varetager en opgave, har selvfølgelig *en vis* indflydelse på *nogle* mennesker. Vi kan ikke komme med en ufejlbarlig metode til at sikre, at kirkens lære altid kommunikeres og eksemplificeres på perfekt vis over for enhver til enhver tid. Jeg ønsker bare at anspore kirker og menighedsledere til at sørge for så stor klarhed som muligt vedrørende deres kirkes etiske forventninger. Det er bedre at skære det for meget ud i pap fra begyndelsen end senere at blive beskyldt for at stikke noget under stolen eller at bondefange folk.

Ledelsespagt

For at sikre klarhed kan man overveje at indgå en "ledelsespagt", hvor man specificerer læremæssige og etiske forventninger til dem, der leder eller har indflydelse i menigheden – herunder forventninger til deres grad af overensstemmelse med kirkens syn på ægteskab og seksualitet. Som sagt: Det er bedre at sige tingene ligeud fra begyndelsen end senere at blive beskyldt for en tvetydighed, der skaber forvirring.

Der bør også være klarhed omkring, hvad man forventer af den, der varetager en tjeneste, som ikke indebærer nogen form for ledelse. I en menighed med høj tærskel kan kravene til disse mennesker være meget de samme som kravene til ledere, mens man i en menighed med lav tærskel ikke vil kræve så meget. Uanset hvad er det bedst at få forventningerne frem i lyset med det samme, gerne ved at nedfælde dem på papir – selv om det måske kan føles lidt pedantisk og formelt. (Som vi skal komme ind på det senere, er det imidlertid ikke nødvendigvis en god ide, at lægge den slags formelle papirer åbent frem på kirkens hjemmeside.)

Det kan også være nyttigt, hvis man er klar i mælet, hvad angår stillinger, som kan besættes af ikke-medlemmer. Alle, som varetager en opgave i menigheden – ledere så vel som ikke-ledere – bør lige fra begyndelsen vide, hvad der forventes af dem på det etiske og læremæssige område. I vores menighed ansatte vi, for eksempel, en mand til at lede lovsangs-gruppen ved vores gudstjenester om søndagen. Han var ikke kristen (og derfor kunne vi ikke forvente, at han bekendte sig til kirkens lære), men han havde en stærk forbindelse til menigheden, og vi følte, at han var den rigtige til opgaven. Samtidig var han åben over for at leve op til de etiske forventninger, vi har til vores ledere.

En ledelsespagt kan åbne mulighed for, at et menneske på denne måde kan lede ud fra menighedens forventninger til en leder, uden nødvendigvis at være medlem af menigheden.

Eksempel

Jasmine, som havde en ledende tjeneste, var flyttet sammen med sin kæreste. Da jeg tog det op med hende, forklarede hun, at hun agtede at gifte sig med ham, selv om han ikke var en troende kristen. Jeg gik ud fra, at hun var medlem af menigheden. Nu levede hun imidlertid i modstrid med vores etiske retningslinjer for medlemmer af menigheden ved at dyrke sex uden for ægteskabets ramme og havde desuden til hensigt at gifte sig med en ikke-troende.

Da det blev klart, at hun ikke var indstillet på at ændre kurs, måtte jeg meddele hende, at hun i så fald ikke kunne fortsætte i sin ledende stilling. Det tog hun ilde op. Hun kunne ikke se, hvorfor hendes seksuelle aktivitet skulle gøre hende mindre egnet til at hjælpe nødlidende mennesker i vores område gennem den tjeneste, hun ledte. Hun skelnede mellem sit "personlige liv" og sit "tjenesteliv", men det skel er i mine øjne ikke bibelsk.

Da jeg henviste til vores retningslinjer for medlemmer, viste det sig, at hun aldrig havde læst dem, og at hun faktisk slet ikke var medlem af menigheden. Jasmine var relativt ny i troen, kom fra en barsk baggrund og havde oplevet en stærk forvandling. Hun var trådt ind i ledelsen efter et energisk engagement i en anden tjeneste ved vores kirke, og vi havde fejlagtigt troet, at hun allerede var medlem af menigheden. Det var en 'smutter' fra min side, som desværre førte til unødvendig forvirring og forstæelig vrede fra hendes side.

Jasmine havde al mulig ret til at føle sig dårligt behandlet, fordi jeg ikke fra begyndelsen havde gjort det klart for hende, hvad det læremæssigt og etisk indebar at beklæde en ledende stilling som medlem af menigheden.

Det er bedre, hvis mennesker fra starten gøres opmærksom på, hvad de går ind til og forpligter sig på, end at de senere overraskes af udtalte forventninger. Både i kirker med høj tærskel og kirker med lav tærskel har vi et ansvar for allerede i udgangspunktet at gøre det klart, hvad der forventes af mennesker i ledende stillinger i menigheden.

Sammenfatning

Kirker med høj tærskel og kirker med lav tærskel vil have forskellig tilgang til medlemskab, forvaltning af sakramenterne og lederskab. Det er vigtigt, at I gennemtænker, hvilke konsekvenser kirkens etiske standpunkter, herunder retningslinjer for seksualetik, må få på disse områder. Klarhed er vigtigt ikke mindst af hensyn til LGB-personer, som deltager eller overvejer at deltage i menighedens liv.

Praksis og overbevisning

Hvad så hvis et medlem ikke engagerer sig i en seksuel adfærd, der strider mod kirkens etik, men *godtager* og opmuntrer til, at andre gør det? Indtil nu har vi fokuseret på seksuel adfærd, men vi må også overveje, hvilke konsekvenser menneskers *overbevisning* om, hvilken seksuel adfærd der er acceptabel, kan få på de ovennævnte områder. Her skal vi se nærmere på skellet mellem en *praksis*, der ikke harmonerer med kirkens standpunkter, og en *overbevisning*, der ikke gør det.

Lad os se på tre forskellige former for modstridende *praksis/overbevisning*, som vi kan komme ud for.

1. Åbenhed over for modstridende praksis i fremtiden

Luke betror mig, at han er homoseksuel og monogam, men ikke for nærværende er i et kærlighedsforhold til nogen. Han kender vores kirkes seksualetik og er ikke enig i den, men bedyrer samtidig, at han i vores menighed har en stærkere erfaring af Guds Ånd end ved andre kirker. Han vil gerne gå til nadver hos os, vil også gerne spille en ledende rolle i en tjeneste, og lige nu er han ikke involveret i nogen seksuel adfærd, der strider mod kirkens etik. Han er imidlertid åben for på et tidspunkt i fremtiden at

indgå i et seksuelt forhold til en anden mand. Dette er et problem. Paulus retter en skarp kritik, ikke bare mod mennesker, der praktiserer seksuel umoral, men også mod dem, der "bifalder ... at andre gør det" (Rom 1,32), som i nogle af de menigheder, der nævnes i Åb 2, hvor man lærte (og ikke bare hengav sig til) seksuel umoral. Jesus hudfletter her selv mennesker, der er med til at fremme seksuel umoral:

Men lidt har jeg imod dig: Du har nogle, som holder fast ved Bileams lære, ham der lærte Balak at stille fælde for Israels børn, så de spiste afgudsofferkød og bedrev utugt (Åb 2,14)

Det græske ord for utugt er *porneia*, og det omfatter ifølge Tredje Mosebog (18,22) også homoseksuel praksis. Jesus irettesætter altså ikke kun mennesker, der praktiserer umoral, men også enhver, der udtaler en *overbevisning* eller lærer andre noget, der strider mod den kristne seksualmoral. Nogle få vers senere ser vi det samme:

Men jeg har det imod dig, at du finder dig i kvinden Jezabel, der påstår at være profetinde, og som med sin lære forfører mine tjenere til at bedrive utugt og spise afgudsofferkød (Åb 2,20)

Det er ikke kun dem, der praktiserer seksuel umoral, men også dem, som opfordrer dertil, Kristus kraftigt går i rette med.

Tilbage til vores eksempel: Selv om Luke ikke afviger fra vores seksualetik i *handling*, afviger han i sin *overbevisning* med hensyn til, hvilken seksuel adfærd der er acceptabel – og han afviser ikke, at han på et senere tidspunkt også vil handle i modstrid med menighedens seksualetik. Skal det så have den konsekvens, at Luke ikke kan være medlem af menigheden, eller at han ikke kan deltage i nadveren?

Hvis du svarer *nej* til det, bunder det sandsynligvis i, at du foretrækker en lav tærskel i din menighed, men du bør spørge dig selv: Er dette skarpe skel mellem overbevisning og praksis ubibelsk, og kan det i det lange løb være skadeligt?

Hvis du svarer *ja*, må du spørge dig selv: Er vi konsekvente, så vi anlægger samme målestok og praksis over for heteroseksuelle medlemmer af menigheden? Sagt med andre ord: Hvis det, du kræver, er den rette *overbevisning*, så må du behandle heteroseksuelle, der er uenige i kirkens seksualetik, på fuldstændig samme måde som homoseksuelle. Lad os se nærmere på dette.

2. Om at opfordre andre til en bestemt praksis

Ben var leder af et kristent fællesskab. På et tidspunkt forsøgte han at arrangere en date mellem Julie fra fællesskabet, der netop var 'sprunget ud' som lesbisk, og en kvinde fra hans arbejde, som også var lesbisk.

Ben er selv heteroseksuel, gift og medlem af vores kirke. Han lever ikke i modstrid med kirkens seksualetik, og han nærer heller intet ønske om at gøre det i fremtiden, men han råder altså andre i kirken til at gøre det, fordi han mener, kirken tager fejl på dette område. Hvis Ben nu ikke reagerer positivt på sin hyrdes retledning, skal hans

medlemskab af menigheden eller hans rolle som leder så drages i tvivl?

Hvis du svarer *nej* til det, må du overveje, om du gør forskel på homoseksuelle og heteroseksuelle medlemmer, så du lader de sidstnævnte slippe af sted med mere end de førstnævnte. Vi må konsekvent kræve den samme grad af troskab mod Kristus og hans ord af alle.

Hvis du svarer *ja*, bør du spørge dig selv, om du drager de samme grænser på andre områder. Hvad hvis en leder råder andre til at være griske og rage til sig eller råder dem til at misbruge deres magt i stedet for at tjene andre som leder? Vil vi så på samme måde holde disse mennesker ansvarlige for, at de råder andre til at opføre sig umoralsk?

Der findes også et tredje tilfælde, som måske er det mest udbredte og aktuelle i dag.

3. Indre overbevisning

Amys bror sprang ud som bøsse. Under deres opvækst talte deres far ondsindet og nedgørende om homoseksuelle. Hun så, hvor meget det sårede og smertede hendes bror, og hun er bekymret over, hvordan kirken har været med til at forværre den diskrimination, mennesker som hendes bror har måttet døje med.

Hvad vores menigheds seksualetik angår, kritiserer hun den ikke åbenlyst og opfordrer heller ikke direkte nogen til at handle i modstrid med den, men på tomandshånd betror hun andre, at hun er noget forbeholden over for denne seksualetik, og at hun ikke helt ved, om hun kan tilslutte sig den. Bør dette nu få konsekvenser af nogen art for hendes engagement i menigheden?

Hvis vi svarer *ja*, må vi overveje, om vi er med til at skabe en atmosfære af lovtrældom, hvor vi agerer 'tankepoliti' og forsøger at gå Helligånden i bedene for at fremtvinge den helliggørelse, som gerne skulle realiseres ad andre veje: ved Ordet og sakramenterne og ved at hver enkelt i ærlighed lægger sine dybeste tanker og bekymringer frem for Gud.

Vi må også spørge, om vi er så konsekvente, hvad andre områder af kirkens lære angår. Hvis, for eksempel, en mor mister sin søn i Irak og begynder for en tid at sætte spørgsmålstejn ved Guds almægt (Hvor var Gud, da min søn blev dræbt?), kender jeg ingen, som ville begrænse kvindens adgang til menighedens liv, selv om læren om Guds almægt er en elsket og vigtig del af kirkens liv og lære.

Hvis vi svarer *nej* – kvinden, der tvivler på Guds almægt, synder *ikke* – hvilket jeg selv ville gøre, må vi se i øjnene, at vi skelner mellem det, at man nærer overbevisninger, der strider mod kirkens lære, og det, at man aktivt søger at udbrede sin overbevisning i menigheden og derved skaber splittelse.

Jeg vil foreslå, at selv om nogen skulle blive uenig i vores kirkes seksualetik, så bør dette ikke få konsekvenser for deres adgang til at være medlemmer, tage del i sakramenterne, tjene og indtage i hvert fald nogle ledende stillinger, hvis blot de ikke ak-

tivt anbefaler andre at handle i modstrid med denne etik. Dermed være ikke sagt, at kirkens seksualetik står til diskussion – jeg tror ikke, vi ud fra bibelsk, historisk og apostolisk autoritet kan operere med en legitim, alternativ holdning – dette er bare mit bedste råd til, hvordan vi som præster kan håndtere denne udfordring. Vi må forstå, at i vores kulturelle sammenhæng kan Jesu efterfølgere have brug for en hel del tid og plads, før de bliver i stand til at anlægge det traditionelle kristne syn på tingene.

Offentlig eller intern

En sidste ting, vi må overveje, er, om vi skal gøre vores retningslinjer offentligt tilgængelige (for eksempel på kirkens hjemmeside), eller vi blot skal bruge dem internt til at skabe 'fodslag' i vores ledelse og sætte en ramme for præstens virke i menigheden.

Jeg vil tilråde, at man tænker sig godt om, før man offentliggør sine retningslinjer i spørgsmål relateret til LGBT+. Sådanne retningslinjer vil altid gøre et lidt ufølsomt indtryk, og kirkens historie, hvad disse spørgsmål angår, er desværre præget af ufølsomhed. Det, vi som præster har brug for, i vores byer og nabolag, er at føre flere gode samtaler og lytte mere til mennesker. I skrevne formuleringer kan man selvsagt ikke tage højde for virkelige menneskers forskelligheder – smukke og inspirerende forskelligheder, som man kun lærer at kende ved at indgå i levende forhold til andre mennesker. Endelig bliver skrevne retningslinjer ofte fejlfortolket og misforstået. Når man betænker det historisk noget belastede forhold mellem kirken og LGBT+ mennesker, risikerer selv velmente og præcist formulerede udtalelser at blive forstået på en helt anden måde, end det var hensigten.

Det betyder ikke, at man aldrig kan komme med nogen udtalelser om seksualitet og køn på kirkens hjemmeside. Jeg råder bare til, at man gør det med stor forsigtighed og omtanke.

Hvis man vil formulere noget offentligt tilgængeligt, vil jeg foreslå, at man maler med bred pensel og taler om kirkens seksualetik i dens helhed i stedet for at tale mere specifikt om LGBT+ problematikken. Man må være og virke konsekvent. Lad være med at skille homoseksuelle ud i en særskilt udtalelse. Vi opererer vel heller ikke med noget særligt 'forståelsespapir', hvad angår skilsmisse, utroskab, porno mm.? Benyt jer af muligheden for at fremlægge en positiv vision for en Kristus-baseret seksualitet: Tal ikke så meget om, hvad I forkaster, men mere om, hvad I går ind for.

Jeg vil også anbefale, at man i sin udtalelse fokuserer på forståelsen af ægteskabet og de sunde grænser, det sætter, for dette er jo sagens kerne. Det er mindre godt at sige noget i retning af: "Vi byder bøsser og lesbiske velkomne i kirken, men vi tillader dem ikke at hengive sig til homoseksuelle forhold." Så er det bedre at tage udgangspunkt i ægteskabets sakramente og sige noget i retning af: "Vi tror, at ægteskabet er en livslang pagt, hvor to mennesker af hver sit køn bliver ét kød, og at det er Guds hensigt, at enhver seksuel handling skal holdes inden for denne trygge ramme." Så har man givet det hele dets rette fortegn ved at lægge vægten på Guds gode plan for ægte-

skab og seksuelt samliv til gavn og glæde for ethvert Guds barn.

Hvis I vælger at reservere jeres retningslinjer til internt brug, behøver I ikke formulere jer så bredt, for så er jeres præster og ledere rimeligvis allerede så nogenlunde enige, hvad kirkens seksualetik som helhed angår, og har blot brug for lidt mere specifikke retningslinjer i forbindelse med mere følsomme, kontroversielle og komplicerede situationer, der kan opstå, når man skal løfte et hyrdeansvar for bøsser og lesbiske midt i vor tids kulturkrig.

Det er også værd at overveje, hvilke ressourcer man kan stille til rådighed for enkeltpersoner, som gerne vil lære kirkens holdning på dette område bedre at kende. Når jeg får spørgsmål vedrørende vores kirkes holdning, svarer jeg gerne noget i denne retning:

Spørgsmål

Jeg ville høre, hvordan jeres kirkes 'officielle' holdning er til personer fra LGBT+ miljøet?

Svar

Tak for forespørgslen!

I vores kirke mener vi, at LGBT+ personer er skabt i Guds billede og elskede af Gud; at de ejer samme værdighed og værdi som alle mennesker, og at de har meget godt at bidrage med i verden og i Kristi legeme, kirken, og at Jesus kalder alle, der vil følge ham, til at ære dem og behandle dem med respekt. Vi har allerede flere LGBT+ personer i menigheden. Vi takker for deres gaver, glæder os over dem som mennesker og kalder dem vores brødre og søstre.

Vi tror også, at Jesus kalder alle os, der vil følge ham, både homoseksuelle og heteroseksuelle, til en seksualetik, hvor seksuelt samkvem kun finder sted i ægteskabets livslange pagt mellem en mand og en kvinde, hvor to mennesker af forskelligt køn bliver "ét kød".

Hvis du er interesseret, kan du læse denne prædiken⁴, som vores førstepræst holdt for et stykke tid siden, hvor han går mere i dybden med disse spørgsmål. Jeg ved, at dette er en polariserende samtale i vores kultur i dag, og for mange mennesker er det et meget personligt spørgsmål, og jeg vil meget gerne lytte til, hvad du har at sige, og selv forsøge at uddybe min holdning, hvis det kunne være nyttigt for dig.

Bedste hilsener, Josh

Konklusion

Jesus kalder os til at elske ubetinget og adlyde ubetinget. Den, der vil følge ham, må gøre sit bedste for at omslutte mennesker uden for troens fællesskab med gavmildhed, gæstfrihed og opofrende kærlighed og at leve i lydighed, tillid og trofasthed in-

den for troens fællesskab. Denne vejledning bevæger sig mellem disse to poler og beskæftiger sig for størstedelens vedkommende med, hvordan medlemskab, sakramenter og menighedsledelse kan fungere som markører for vores identitet og grænser i fællesskabet af troende.

Når nogen siger: "Jeg er homoseksuel, kan jeg være med i jeres menighed?" betyder det meget, hvad vi egentlig forstår ved at være homoseksuel, og hvad det vil sige at *være med*. Betegnelsen *homoseksuel* kan, som vi har været inde på det, have med *tiltrækning, identitet, lyst* eller *adfærd* at gøre. Jeg vil anbefale, at vi centrerer vores officielle politik omkring adfærd og søger at håndtere lyst og identitet ved hjælp af vejledning og omsorg og skøn ikke mindst fra hyrdens side. Man bør også tilstræbe at bygge sin officielle holdning op om en positiv, Kristus-centreret vision for seksualitet i det hele taget, hvor man taler mere om, hvad man går ind for, end hvad man er imod, og hvor man håndterer mange af vor tids problemer på det seksuelle område (utroskab, skilsmisse mv.) under ét.

Hvordan man definerer det at *være med*, vil også, som vi har været inde på det, i høj grad afhænge af, om ens kirke har en høj tærskel eller en lav tærskel, hvad angår medlemskab, deltagelse i sakramenterne og deltagelse i menighedens ledelse. Det er værd nøje at overveje sin menigheds (eksplicite og implicite) praksis, og hvordan denne harmonerer med ønsket om konsekvent og kærlig modtagelse af bøsser og lesbiske i menigheden.

Når alt kommer til alt, er dette jo i høj grad et spørgsmål om at høre til. Vi er her inde at røre ved det menneskelige hjertes dybeste spørgsmål og længsler, og vi er inde ved hjertet af, hvem Jesus er, og hvad han kom for at gøre for mennesker: føre os tilbage til et nært fællesskab med Gud og med hinanden som medlemmer af Guds familie.

Om forfatteren

Joshua Ryan Butler forfatter/rådgiver ved The Center for Faith, Sexuality, & Gender. Han arbejder som præst ved det lokale og globale, udadvendte arbejde ved Imago Dei Community (Portland, OR). Han er forfatter til bøgerne *The Skeletons in God's Closet: The Mercy of Hell, the Surprise of Judgement, the Hope of Holy War* (Thomas Nelson, oktober 2014) og *The Pursuing God: A Reckless, Irrational, Obsessed Love That's Dying to Bring Us Home* (Thomas Nelson, maj 2016). Joshua har det overordnede ansvar for kirkens tjenester på områder som familiepleje, menneskehandel og hjemløshed og arbejder med internationale partnerskaber omkring ting som rent vand, HIV og menighedsplantning.

Joshua er også lovsangsleder og nyder at skrive musik til brug i kirken. Hans kone Holly, datter Aiden og sønner Torin og Jake nyder at bruge tid sammen med deres venner omkring festlige måltider og at udforske den skønne lille plet på jorden ved USA's nordvestlige Stillehavskyst, hvor de har deres hjem.

The Center for Faith, Sexuality & Gender er et samarbejde mellem kristne præster, ledere og teologer, der har ambitioner om at blive kirkens mest pålidelige kilde til sund, teologisk undervisning og praktisk vejledning i spørgsmål vedrørende seksualitet og køn.

Find flere ressourcer på: [Center for Faith, Sexuality & Gender](#)

Noter

1. Derudover bruger jeg akronymene LGBT+ og LGB til bredt at betegne enhver, som oplever seksuel tiltrækning til sit eget køn, eller som kæmper med sin kønslige identitet, uanset hvordan de identificerer sig selv, og uanset om de tilslutter sig det traditionelle kristne syn på ægteskab og seksualitet.
2. Se mere om dette i vejledningen: "Is Same Sex Attraction (or "Being Gay") a Sin?", som kan rekvireres på www.centerforfaith.com.
3. Alle navne i denne vejledning er blevet ændret af fortrolighedshensyn.
4. <http://idcpdx.com/sermon/week-4/a=your-questions-about-the-bible-week-4>.

Andre ressourcer

På ELN's hjemmeside er der flere ressourcer med [viden om køn og identitet](#). Siden indeholder mange link til brugbare sider og desuden en samling artikler.

Evangelisk Luthersk Netværk
luthersk-netvaerk.dk
Mail info@luthersk-netvaerk.dk
Tlf. 23 60 22 38